Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телеф.: BErgen 4-0237, 4-0807. Телеф. УНО: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 32. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЛЮТОГО 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 32. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARAY 8, 1952. VOL. LX

ЄЛИСАВЕТА II. ПРОГОЛОШЕНА КОРОЛЕВОЮ БРИТАНІЇ ПІСЛЯ СМЕРТИ ЮРІЯ VI.

Велика жалоба в усіх країнах Британської Спільноти Народів

НОВА КОРОЛЕВА В ДОРОЗІ ДО ЛОНДОНУ

Лондон. — Британська престолонаслідниця Єлисавета, яку вістка про смерть її батька короля Юрія VI. застала в східно-африканському місті Надробі, Кенія, кілька годин після одержання вістки поспішно вибралася літаком до Лондону, щоб перебрати престіл Об'єднаного Королівства та заморських домінїй. В середу ввечорі на надзвичайному засіданні королівської Таємної Ради вона була формально проголошена королевою і володітиме під назвою Єлисавети II. Перед нею на британському престолі сиділи п'ять жінок: МаріяI., Єлисавета I., Марія II., Анна I., і Вікторія. В четвер вранці народам Британії подано до відома проклямацію про вступлення на престіл Єлисавети II. Нова королева має тепер 25 років. Її престолонаслідником стає автоматично її три-річний син Чарлз, що рангою тепер перевищує свого батька Филипа, герцоґа Единбурґу. Вістку про смерть короля Юрія передав їй з плачем. Тому, що король перед своєю смертю не дав жадного іншого розпорядження, до повороту Єлисавети Британія не має голови держави. Щойно Єлисавета зможе видати відповідні розпорядження щодо похоронів короля. Ще в жалобі по смерти монарха, британський нарід все ж покладає великі надії та добачує добрий знак, що власне в ці критичні часи вступає на трон жінка. Дотеперішня традиція виявляє, що Британія завжди доходила до найвищого добробуту і могутности за володіння королевих. Єлисавета, хоча вона автоматично стала королевою, проте вона повинна перейти ще низку формальностей, включно з коронацією. Вістка про смерть короля Юрія застала його брата герцоґа Віндсору Едварда, та його дружину, в Ню Йорку. Він вже сьогодні виїхав кораблем „Квін Мері'' до Лондону, щоб взяти участь в похоронах монарха.

КОРОЛЬ УМЕР—НЕХАЙ ЖИВЕ КОРОЛЕВА!
Королева Єлисавета II., що вступає на трон Об'єднаного Королівства після смерти свого батька, короля Юрія VI. Вістка про смерть короля застала її на відвідинах в Кенії, Східна Африка, і вона приняла її риданням та негайно вибралася літаком до Лондону, щоб перебрати важкі і відповідальні обов'язки володарки найбільшої імперії в світі.

КОРОЛЬ ЮРІЙ УМЕР В СНІ

Лондон. — В середу рано, як уже коротко повідомлено в попередньому виданні „Свободи'' за радіовісткою з Лондону, помер володар Британії, король Юрій VI., закінчуючи 15 років на престолі сьогодні все ще територіяльно і людністю найбільшої імперії в світі. Король помер у сні, проживши 56 років. Хоча минулої осени король перейшов важку операцію загрожених раком легенів, при чому ліву легеню йому вирізано, проте його здоров'я помітно поліпшувалося. Напередодні своєї смерти він виконував свої нормальні обов'язки і ввечорі положився до сну, щоб вже ніколи з нього не прокинутись. Король помер в своїй посілості в Сендрингем біля Лондону, де він і народився. Смерть короля викликала велику жалобу не тільки в країнах британської спільноти народів, але й в цілому вільному світі, що вважав Юрія VI. прикладом демократичного монарха. Точної години смерти короля не можна встановити. Припускається, що його смерть відкрито після того, як він не з'явився на снідання. Офіціяльне повідомлення про смерть проголошено в год. 10.45 в середу рано коротким комунікатом: „Король, що минулого вечора пішов на спочинок в своєму звичайному здоров'ї, перейшов спокійно у вічність в своєму сні сьогодні рано''. Так само невідома ще точна причина його смерти. В домі, де помер король, була приявна вся королівська сім'я, за виїмком нової королеви Єлисавети та її чоловіка Филипа, що відбувають поїздку по британських країнах, зупинившись в Кенії в Східній Африці. Негайно після проголошення вістки про смерть короля, всі прапори в Британії та британських країнах спущено до половини маштів. Прем'єр Черчил скликав негайно надзвичайне засідання уряду, як теж відбулася коротка сесія парляменту, відрочуючи його опісля. Королівська родина і уряд та парлямент дістають з усіх кінців світу, від найвищих достойників і від звичайних громадян вислови жалю і співчуття. На вулицях англійських міст зустрічається багато заплаканих людей. Похорони короля відбудуться правдоподібно з кінцем наступного тижня.

Президент висловлює співчуття по смерти британського монарха

Вашингтон. — Президент Труман [illegible] іменем уряду й населення Злучених Держав висловив співчуття для родини й населення Британії після смерти короля Юрія VI. У кондоленції сказано між ін.: „Він грав свою ролю благородно і з повним розумінням відповідальности, що на ньому тяжіла''. Увесь урядовий Вашингтон застосувався до вимог хвилини після того, як наспіли перші вісті про несподівану смерть британського володаря. Верховні уряди і провідники обидвох конґресових палат приєдналися до висловів співчуття і признання для людини, що ввесь час відносилася призно до Злучених Держав, пам'ятаючи, що Юрій VI. був перший британський монарх, що відвідав Злучені Держави. Секретар стейту склав співчуття від свого депаратаменту після того, як британський амбасадор сер Оливер Френкс, на чолі представників інших країн Британської Спільноти Націй, прийшов повідомити американський уряд про смерть свого володаря.

Можливості дипломатичних змін після смерти короля Юрія

Лондон. — В поінформованих колах вважають, що після смерти короля Юрія та з вступленням на трон королеви Єлисавети в дипломатичній службі можуть зайти серйозні зміни. Всі закордонні дипломати в столиці Британії будуть зобов'язані предложити королевій нові креденційні листи, так само як і всі британські дипломати закордоном мусітимуть наново акредитуватися, як представники королеви Єлисавети. Під час тих формальностей може наступити перевірка дотеперішнього англійського становища до чужих дипломатів, як і становища чужих урядів до британських дипломатичних представників. Вже з минулого відомо, що нагоду зміни на британському престолі використовувано теж для змін в дипломатичній службі.

● **Повісився в тюрмі з страху перед смертю в газовій кімнаті Гілберт Фернандез в Сан Квентін, у Каліфорнії. Він був засуджений на смерть за вбивство.**

ПІДНОСЯТЬ ВІДСОТКИ ВІД ЩАДНИЧИХ ВКЛАДОК

Ню Йорк. — Нюйоркська Стейтова Банкова Рада скасувала дотеперішнє обмеження висоти дивіденд і відсотків від щадничих вкладок і дозволила піднести їх з двох до двох з половиною відсотків. Нову максимальну підвишку можуть негайно застосувати щадничі і торговельні банки. Рішення банкової ради змінює висоту відсотків вперше від шіснадцяти років. До 1936 р. банки давали два з половиною відсотків від ощадностей, а в згаданому році їх знизили на два. Тепер привернули давній стан. Деякі щадничі банки вже оголосили підвишку відсотків ощадностей, інші зроблять це в недалекій майбутності, щоб затримати давніх вкладовців і притягнути нових. Щодо дивіденд, то вони залежні від рахунку банкових замкнень, що їх роблять звичайно кожного чвертьроку, отже в теперішнім випадку з днем 31 березня. Банкова рада перевела зміну під натиском банків, що вимагали цього тому, що федеральний скарб наклав податки висотою 52% від чистих банкових заробітків. Щоб відбити собі такі видатки, банки хочуть притягнути новий капітал, щоб його інвестувати з надією на добрий чистий заробіток. А в тім самі щадничі банки можуть збільшати свої заробітки до 12 відсотків без плачення податків. Щоб виказати менші заробітки, банки будуть виплачувати дивіденди й вищі відсотки своїм вкладовцям. Деякі установи, що не ведуть всебічних банкових інтересів, як ось щадничі й позичкові товариства, є упривілейовані і можуть тепер давати відсотки до3%.

Вояки на маневрах приготовляються до „атомового бою''

Кемп Бром, Ню Йорк. — Підготований наперед військовий відділ з 5,000 вояків виконав підступний „наїзд'' на горбовату околицю в північній частині стейту Ню Йорк, щоб там приготовитися на справжній „атомовий'' напад, якщо б до того прийшло. Відділ схований серед гір, що навіть військові команданти не знають про нього. Це має бути кінцева фаза маневрів, що тривають цілі тижні під назвою „Вправи серед сніговиці''. Серед вояків находяться ветерани Корейської війни і вони мають завдання виконати „напад'' в найближчу суботу. Для відбиття нападу приготовляється армія з 25,000 вояків.

● **Театральне підприємство „Ловс Тієтерс'' продає 24 театральні будинки в Злучених Державах, щоб відокремити театральні вистави від фільмових. Таким способм спілка врятується від закиду, що вона змагає до монополю, як закинув їй департамент справедливости. Подібні трансакції пороблять інші великі театральні підприємства.**

Підносять шкільну оплату на 25% в університеті Колумбія

Ню Йорк. — У сімнадцятьох відділах і департаментах Колумбійського університету вирішено піднести оплату за навчання на 25 відсотків від осіннього семестру. Це вже третя підвишка впродовж теперішнього десятиріччя. Оплату від одної академічної одиниці піднесено з дол. 20 на дол. 25, так, що напр. на медицині вона буде виносити дол. 825 річно на місце теперішних дол. 750. В інших відділах оплату піднесуть з дол. 600 до дол. 750 для студентів, що навчаються „повний час''. Під цим треба розуміти, що навчання обіймає 38 точок, одначе за нього платиться як за 30. Передбачують, що оплату піднесуть теж і на учительськім відділі.

● **Мільйон долярів на дитячий відділ при Юніверсіті Госпітал у Ню Йорку дарувала панна Кейті Волман. У 1949 р. вона призначила була 600 тисяч долярів на уладження ковзанки для дітей в Сентрал Парк в Ню Йорку.**

В Совєтах можна сміятися тільки „по пляну''

Москва. — „Проблема, що можна вважати за веселе і що може бути предметом гумору, є дуже серйозна'' — твердить газета „Совєтське Мистецтво'' в останньому виданні. Вона стверджує наявність „безсумнівної кризи'' відносно „баз гумору'' в московських оперетах, бо, мовляв, „совєтський глядач вже не може задовольнитися тим, що колись могло вважатися за веселе і гумористичне''. Гумор — твердить „Совєтське Мистецтво'' — „мусить стати зброєю у викриванні ворогів і зрадників народу та агресорів. Крім того, сміх в оперетах мусить бути засобом виховання народу, зброєю критики і самокритики та зброєю проти пережитків минулого в свідомості народу та в людському відношенні''. В дальшому подається подрібний плян, як і з чого совєтські раби повинні сміятися, що підсовєтські народи, хоч їм аж ніяк не до сміху, роблять справжнє посміховище з Сталіна та його кліки і їх кривавого рижиму.

НАОЧНИЙ СВІДОК КАТИНСЬКОЇ МАСАКРИ ЗАМАСКОВАНИЙ

Вашинґтон. — Неназваний по імени колишній польський вояк станув як свідок перед комісією Палати Репрезентантів, що переводить слідство над масовим убивством польських старшин у катинському лісі в 1940 р. Він каже, що разом з двома іншими вояками в листопаді 1939 р. він приглядався, як російські вояки застрілили 200 польських офіцерів із загального числа 10 тисяч помордованих. Виступ свідка став драматичним тому, що його обличчя як і ціла голова була окутана білою маскою з пошевки для забезпеки від можливої помсти большевиків. Йому вдалося втікти з російського табору, призначеного для поляків у Павлішевому Борі коло Смоленська і перейти до Катина, бо в таборі рознеслися вже були чутки про масове вбивство офіцерів. Там він сховався на дереві і мав нагоду бачити, як совєтські вояки кидали живцем у могилу польських офіцерів, що мали заткані уста і руки пов'язані назад. Як хто боронився, того стріляли в потилицю й кидали в спільну яму. Свідок зізнавав по-польськи з допомогою перекладчика. Конґресмен Дж. Мадден, голова слідчої комісії, заявив, що він розмовляв із свідком перед тим і знає всі подробиці про нього, одначе порадив йому виступати в масці для забезпеки від шпигів.

АЛІЯНТИ ПОБОЮЮТЬСЯ ПІДСТУПУ В ЧЕРВОНИХ ПРОПОЗИЦІЯХ ЩОДО КОРЕЇ

Токіо. — Далеко-східне командування Об'єднаних Націй з увагою розглядає нові комуністичні пропозиції щодо перемир'я в Кореї, побоюючись нового большевицького підступу. Червоні на пленарній сесії обох делеґацій в Панмунджом попереднього дня запропонували, щоби впродовж трьох місяців після підписання перемир'я уряди воюючих країни відбули конференцію для полагодження всіх справ, зв'язаних з війною та замиренням в Кореї. Комуністичний підступ добачується головно в тому, що приняття тої пропозиції могло б вважатися рівнозначним з офіціяльним визнанням маріонеткового „уряду'' Північної Кореї — та встановленого силою комуністичного режиму в Китаю. Перед закінченням сесії, на якій комуністи видвигнули свої пропозиції, встановлено, що чергова сесія повинна відбутися після того, як аліянтські представники розглянуть комуністичні пропозиції та повідомлять про свою готовість до дискусії над ними. Тимчасом на корейському фронті аліянти почали знову свої рейди на ворожі лінії. Так само аліянтська авіяція продовжує своє стратегічне бомбардування ворожих військових об'єктів та комунікаційних получень в Північній Кореї.

УРЯД ДУМАЄ ПРО ЗАМКНЕННЯ АМБАСАД ПІД СОВЄТАМИ

Вашинґтон. — Департамент стейту застановляється над питанням, чи варто далеше втримувати американські амбасади не тільки в країнах совєтських сателітів, але й самому Совєтському Союзі. Коли б прийшло до ліквідації, то це було б однозначне з порванням дипломатичних зв'язків з Совєтами. Пресовий асистент департаменту стейту Майкел Дж. МекДермот, виявив, що урядовці здавна студіюють цю справу і важать користі й шкоди з такого кроку. Цю справу розглянуть на з'їзді американських амбасадорів, що відбудеться в Парижу з початком березня. Досі амбасадори завжди відкидали таку думку, отже в Вашинґтоні панує переконання, що й цим разом вони заявляться проти такого кроку. Амбасадори думають, що вони мають нагоду бути спостеріґачами подій за залізною заслоною, а в Вашинґтоні панує переконання, що це пониження для Америки втримувати амбасадорів з таким обмеженим діянням, на яке дозволяють Совєти.

Департамент стейту пильно вивчає методи „урядування'' совєтської і сателітських амбасад, над якими тепер ведеться слідство в сенатській підкомісії для прослідження комуністичної пропаґанди. Комісія закидає департаментові стейту, що він „промовчує'' совєтські методи пропаґанди, яка йде з амбасад. Нема сумніву, коли Сенат викриє ці методи, тоді й департамент стейту мусітиме зайняти відповідне становище до них. Це може дати притоку по пірвання дипломатичних зв'язків з Совєтами.

Крім того департамент стейту порекомендував обмеження рухів совєтських дипломатів на території Злучених Держав. Це зроблено в відплату на совєтські обмеження для американських дипломатів в Росії. Рекомендацію департаменту стейту мають розглянути ще інші урядові департаменти й бюра, між ін. департамент оборони.

„Забута'' українська громада в Бруклині при праці

Бруклин, Н. И. — „Нашим нещастям є безпосереднє сусідство з Ню Йорком — містом; на ту громаду і її імпрези звертається всю увагу, забуваючи про нашу громаду, яка виявляє не меншу працю від інших'' — твердить п. Слободян, мистецький керівник Драматичного Гуртка та активний діяч Української Громади в Бруклині. Факти потверджують його слова. В цій громаді існує Центральний Комітет, що об'єднує 14 місцевих організацій та тісно співпрацює з УККомітетом. Минулої п'ятниці відбулися загальні збори цього Комітету, на яких вибрано нову управу, з новоприбулим М. Миськовим на чолі. Довголітній „душа'' бруклинської громади та широко відомий американсько-український діяч Юліян Павчак, обраний тепер заступником голови Центрального Комітету, вважає, що новоприбулі молоді сили повинні дістати повну нагоду виявити свої спроможності, при активній підтримці досвідчених місцевих діячів. До управи Комітету теж увійшли Олена Доґлес (секретарка), п. Баглай (касієр) та Б. Карась — організаційний референт. В цьому сезоні громада влаштувала Листопадове Свято, відбула коляду та дала низку інших імпрез. Тепер приготовляє Шевченківський концерт, що відбудеться 26 березня, і оригінальне Свято Весни на травень. Осередком цих імпрез є керований Остапом Улицьким Хор, що може послужити прикладом найбільш гармонійної співпраці між місцевою та новоприбулою молоддю, що теж має дуже позитивний вплив на таку співпрацю в усіх інших ділянках. Між іншим, організаційним лідером хору є п. Тараско, відомий зі своєї ролі поліційного старшини в справі втечі Касенкіни. Він, крім англійської і української мови, володіє перфектно теж еспанською, російською та іншими мовами і тому виконує часто відповідальні службові обов'язки в Об'єднаних Націях та при інших нагодах. На 24-го лютого Драматичний Гурток приготовляє п'єсу „Дай серцю волю'', головну ролю в якій гратиме одна з найбільш активних в громаді народжених тут молодих дівчат, Юлія Біленька. Вся громадська праця зосереджується в очолюваному п. Павчаком Народному Домі та при місцевій церкві, парохом якої є о. Богдан Іжак. Новоприбулі сили багато причинилися до пожвавлення багатобічної активности цеї громади, яка оправдано зголошує претенсії до відповідної ролі і місця в нашій американсько-українській спільноті.

НА ЕКРАНІ ПОДІЙ

● Арабський націоналізм, що в нормальних обставинах був би тільки „місцевою справою'', перемінився в міжнародну проблему першої ваги, користаючи з політичного напруження в світі. Значення цього націоналізму, організованим виявом якого є Арабська Ліґа з Єгиптом, Сирією, Ливаном, Іраком, Савдівською Арабією, Йорданом і Єменом у своєму складі, диктується нафтою, військовими базами та Суезом. Західні демократії з великим занепокоєнням ставляться до подій на Близькому Сході, але араби цілком виразно і недвозначно заявляють, що їхні аспірації не мають нічого спільного з комунізмом. Релігійність арабів і безбожництво Москви грають тут свою ролю. Араби цілком здають собі справу, що Москва намагається використати арабський націоналізм для своїх цілей, але цей націоналізм теж намагається використати для себе факт комуністичної загрози для Заходу, заявляючи при цьому виразно, що вони готові включитися в західні оборонні зусилля, якщо цей же Захід цілком зречеться своїх колонізаторських пережитків та задовольнить арабські національні аспірації.

● В найближчому часі має відбутися у Вашинґтоні конференція американських, британських і французьких експертів, предметом якої будуть потреби дальшої підтримки для югославського господарства, щоб зробити його відпорним на совєтську аґресію та вдержати Югославію як союзника в теперішній холодній війні проти Москви. Досі Югославія дістала від цих трьох західних держав вже майже пів більйона долярів допомоги.

● Західні аліянти роблять всі можливі зусилля, щоб не допустити до розбиття плянованої системи західно-европейської оборони через нові домагання Німеччини. Американська дипломатія пропонує компромісову розв'язку, рекомендуючи німцям, щоб вони тепер не видвигали справи Саарщини, а аліянтам, щоб вони проголосили спільну заяву, стверджуючи, що теперішнє включення Саарщини у французьку економію не є остаточне. Франція зі свого боку пропонує дати Німеччині голос в Атлантійському Пакті, але виступає проти членства Німеччини в тому оборонному союзі. Тим часом, в місті Бонн, столиці Західної Німеччини, змобілізовано вчора всю поліцію, бо з Гамбурґу, Діссельдорфу та інших міст наспіло повідомлення, що там організується масовий „автобусовий марш на Бонн'', як демонстрація проти ремілітаризації Німеччини, яку сьогодні починає обговорювати німецький парлямент.

● Московська преса твердить, що американці почали будувати „десятки авіяційних баз'' в Японії та могутню радіовисильню в їхній морській базі на Йокогамі.

● Голова американської військової місії на Формозі, майор В. С. Чейс, заповів дальшу американську допомогу національно-китайській армії ген. Чян Кай-ші. Він твердить, що ці війська мають „високий потенціял'' і його постійно збільшують та поліпшують.

ЧЕРГОВЕ СОВЄТСЬКЕ ВЕТО ПРОТИ ПРИНЯТТЯ ІТАЛІЇ ДО ОН

Париж. — В середу ввечорі совєтський представник в Раді Безпеки вже п'ятий раз з черги скористав із свого великодержавного права спротиву проти приняття Італії до Об'єднаних Націй. 10 з усіх 11 членів Ради Безпеки голосували в користь французької резолюції, щоб Італію приняти на повноправного члена Об'єднаних Націй, тільки совєтський представник Яків А. Малік сказав своє „нєт'', що й перерішило справу. Свій спротив він мотивував тим, що Злучені Держави та інші західні країни відмовилися приняти совєтську пропозицію на гуртове приняття до ОН всіх 14 зголошених кандидатів, в тому 5 совєтських сателітів. Совєтську резолюцію в тій справі відкинено більшістю шістьох голосів проти двох. — Проти совєтської пропозиції голосували представники Злучених Держав, Бразилії, національного Китаю, Греції, Голяндії і Туреччини. Пакістан піддержував пропозицію Маліка, а представники Британії, Франції і Чіле здержались від голосування. — Совєтський представник, який скористав з права вета проти допущення Італії, скидував вину за це на Злучені Держави, твердячи, що „італійський нарід знатиме, що це Злучені Держави і Велика Британія спровокували совєтське вето''. Він твердив, що коли б західні великодержави направду бажали, щоб Італія була в ОН, вони б приняли совєтську пропозицію, яка — по думці аліянтів — разом з Італією хотіла б втягнути до ОН контрабандою теж совєтських сателітів, що не мають жадної волі і тільки виконують волю Кремля. Американський представник, відповідаючи совєтському, запитував його, чи він справді думає, що Італія має бути вдячна Совєтам за те, що вони ставлять її нарівні з такою державною карикатурою, як Зовнішня Монголія, яку Совєти бажали б включити до ОН разом з Італією.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАЙВАЖЛИВІШЕ З ВАЖЛИВОГО

Українська спільнота в Америці мусить постійно витрачати багато енергії, щоб вдержувати себе при житті. Церкви, організації та різні установи, якщо вони мають бути нашими рідними, вимагатимуть щораз більшої опіки і жертвенности. Це мусить розуміти не тільки старе, але й молоде наше покоління. Ясно, що українська хата — родина залишиться надалі основою цього існування, але це окреме складне питання. Отже є над чим думати кожному з нас, є над чим застановлятись цілій спільноті. Та ми хочемо говорити тут про інше наше завдання, таке, що нам дуже на серці й з яким зв'язана вся наша ідейна праця. Це акція в справі визволення України, це допомога визвольним змаганням українського народу.

Здавалось би, що та справа не стоїть зле в Америці. Та ж відзиваються раз-у-раз різні голоси впливових американців, повні симпатій для поневоленої України та її боротьби за державну незалежність. Та не забуваймо, що це тільки вияви симпатій. Хоча вони помагають нам популяризувати українську справу серед американського загалу, а навіть і в Конґресі, проте це не означає, що урядова політика підтримує справедливі домагання українського народу. Навпаки, треба припускати, що самостійна Україна, як незалежна українська держава на тих землях, де український нарід творить більшість населення, не є ще й нині в програмі „справедливого миру", до якого змагає Америка у своїй міжнародній політиці.

Шікаґовська польська газета „Наруд Польскі" (10 січня, ц. р.), орган другої щодо сили найбільшої польської організації в Америці, обговорюючи чергові завдання американських поляків у 1952 році, пише, між іншим таке:

„Американська Польонія замало працює для Польщі. Замало у відношенні до потреб і небезпеки, в яких знайшлася мало у вітношенні до потреб і небезпеки, в яких знайшлася Польща. Польща є в совєтській неволі. Цілий нарід кинений не тільки на поталу, але його переробляють на комуністичний нарід, послушний Москві... Та в програмі закордонної політики Злучених Держав нема ні слова про звільнення Польщі з совєтської неволі... Що ж у такому положенні повинні робити американські поляки? Сидіти? Мовчати? Нічого не робити? Ні!... Американські поляки мусять діяти енерґійно і так обороняти права польського народу, щоб урядові кола та ввесь американський нарід знали, які права і домагання польського народу... Пам'ятаймо, що крім нас, американських поляків, нема в Америці нікого, щоб думав про польський нарід і дбав про його права, щоб старався збагнути душу польського народу. Цей обов'язок спав на нас, американських горожан польського походження. Ні Конґрес ЗДА, ні Департамент стейту, ні навіть Президент, не виступлять з власною ініціятивою, щоб догодити польському народові, чи його оборонити. Ініціятива мусить виходити від американських поляків".

Ми навели тільки малу частину статті, що взиває американців польського роду боронити і рятувати Польщу, бо „уряд Злучених Держав... не хоче говорити з леґальним польським урядом", себто тим, що перебуває в Лондоні. Тому саме, пише газета, треба американським полякам посилити політичну акцію і рятувати Польщу.

Таке завдання стоїть сьогодні перед п'ятьма мільйонами американських поляків у справі Польщі, про яку тут усі чули, яку всі знають та яку постійно пригадують у Конґресі 11 конґресменів польського роду. Як же ж тоді нам поступати і що робити в обороні України, коли нас так мало в Америці, коли не маємо в Конґресі нікого з українського роду і коли ще й нині є так багато ворогів визволення України навіть і в Америці. Чи ж у таких обставинах оборона України не повинна бути нашим найважливішим завданням?

Серед неросійської еміґрації

23-27 грудня минулого року в Мюнхені відбулися збори Верховного Козачого Кругу. На збори прибули делеґати з усіх европейських держав, а делеґати американського континенту надіслали свої письмові повноваження окремим делеґатам, що прибули на засідання Верховного Козачого Кругу. Таємним голосуванням збори обрали Головну Козачу Раду і нового Верховного Отамана — генерала Сергія Макеєва. Круг обговорив актуальні питання Козакії як на окупованій батьківщині, так і на еміґрації.

Азербайджанські колонії в Анкарі і Істамбулі на своїх зборах винесли рішення, яким засуджують безвідповідальне поступовання окремих осіб, які самовільно виступають від імени азербайджанського народу і є звичайними агентами російського імперіялізму. Азербайджанські політичні діячі з часу Державности Азербайджану М. Ресуладзе, М. Ресулоглу, М. Аран, а також партія „Мусават", окремими комунікатами розяснюють, що „Азербайджанська рада національної єдности", яка підписала російську Вісбаденську резолюцію, в природі не існує.

З подібними вияснениями виступив і Грузинський національний центр за кордоном (Париж). В комунікаті цього центру від 27 листопаду 1951 року читаємо: „Грузинський Національний Центр пригадує, що країни, окуповані Сов. Росією, являються жертвами одночасно національними і політичними однієї країни і одного режиму, з якими вони нічого спільного не мають; і що лише неминуче відновлення суверенних держав поневолених Росією народів може і повинно стати результатом кінцевого і неминучого падіння большевизму. Грузинський Націонасльний центр закликає національні представництва еміґрації поневолених Росією держав до єдности сил в ім'я перемоги спільної ідеї поразки і розподілу СССР".

З серпня 1951 р. в Мюнхені виходить місячний журнал „Кавказ" (Головний редактор А. Кантемір). Журнал зразково редаґований, повністю співзвучний українським політичним ідеям, детально розробляє проблеми кавказьких народів, їхню сучасну й минулу боротьбу проти російського загарбництва. Окремі статті на цю тему не можна читати без хвилювання; журнал не аґітує, не зафарблює під політичну моду дійсности, а подає переконливо документальні факти трагедії засуджених на винищення народів. Журнал насвітлює політичне життя народів, які є сусідами Кавказу, відношення до яких він формулює так: „З Туреччиною, Персією, з Туркестаном як і з арабськими державами і іншими державами мусульманського сходу, Кавказ пов'язаний давніми історичними і культурними традиціями. А Північний Кавказ і Азербайджан пов'язані з ними ще нерозривно релігійними і кровними зв'язками" (ч. 1.).

В першому номері „Кавказ" так формулює свою політичну програму: „Ми кавказці — мусульмани і християни — належимо до одної середземноморської цивілізації. У нас спільні духові предки. Спільні моральні цінності. Наше відношення до Росії визначається нашими національними прагненнями. Нашу вимогу незалежности ми формулюємо чітко і відверто. Ми не маємо нічого спільного з російським народом ні по крові, ні мовно, ні культурно. На протязі всієї першої половини дев'ятнадцятого століття до 1864 року наші нащадки зі зброєю в руках обороняли свою незалежність проти російської імперії. В цій нерівній боротьбі проти найбільш сильної військової держави того часу покоління наших батьків окропили своєю жертвенною кровою кожну п'ядь наших гір і долин".

В кінці грудня редакцію „Українських вістей" (Німеччина) відвідав жидівський журналіст інж. Гершон Берман. Гість зупинився в розмові з співробітниками часопису над окремими етапами боротьби жидів за свою державу, зупинився над перспективами майбутніх українсько-жидівських відносень. На проросійську поставу американських жидів Г. Берман сказав. „Ці панове забувають, що коли комуністичний режим доходитиме до краху, то російські верховоди комунізму неодмінно скажуть, що це не вони володіли в СССР, а жиди, і знову прогремить модне гасло. „Бей жідов, спасай Россию!" Якщо про це панове забули, то я думаю, що вони не тільки завдають шкоди загроженому жидівству в СССР, а й собі. Якщо наш народ пройшов через епоху еманципації, то не можемо не обстоювати цього права за іншими". (ЛЛ)

Л. Луців.

За справедливу оцінку

Пишуться статті та відбуваються дебати, що в них оцінюється, — чи переоцінюється — давніших наших діячів. Воно навіть і правильно, бо кожна доба віддалює нас від тих наших людей, що вже відійшли в вічність та одночасно немов поширює наш обрій, ми більше знаємо і тому повинні всебічніше та справедливіше зрозуміти та оцінити тих наших діячів, що жили та працювали перед нами.

Так воно повинно бути. Та, на жаль, не завжди так буває.

Згадаймо кілька прикладів.

Помер знаний письменник і політичний діяч. Його прізвище підписане під універсалом, що проголошує самостійність України. Його твори друкувалися свого часу чи не в усіх наших виданнях, а його п'єси грали всі наші театри, а також і деякі чужинці. Та пізніша „політика" цього діяча була така, що він знайшовся поза українським свідомим громадянством. Відреклися його навіть колишні партійні товариші, що їх ніяк не можна б назвати „назадниками", чи ворогами поступу. Та й сам він стояв поза українським народом, бо зовсім не протестував тоді, коли ворог винищував його давніших приятелів на рідних землях та штучним голодом ліквідував мільйони українців.

Що ж сталося після його смерти?

Одні казали відзвонити йому подзвіння та викреслити його з нашої історії. Та не сказали, що зробити з його підписом під універсалом, що його щороку відчитуємо на Святі Соборности. Інші затягнули зовсім протилежної пісні. Вони кажуть, що вся діяльність того діяча йшла завжди в користь українського народу. Були й такі, що твердили, немов би то тут завинив український нарід, який не вмів затримати при собі того діяча та відштовхнув його від себе...

Що ж робити з повищим випадком?

Дехто подумає собі, що ми за тим, щоб іти завжди золотою серединою шляху. Зовсім ні! Ми за тим, щоб справедливо оцінювати все те, що сталося в нашій історії. Ніхто не зможе вимазати з української політичної історії того нашого політика. І ніхто не зможе не згадати його в історії української літератури. Не давно згадував його на сторінках католицького щоденника історик новішого нашого письменства. Бо справедлива оцінка — це не тільки „так", або „ні", вона дуже часто вживає і „так" і „ні".

Інший приклад.

Идуть тепер усні й письмові дебати над тим українського роду письменником, що писав тільки російською мовою. І повторяється ця сама історія. Ті кажуть, що той світової слави письменник не приніс жадної користи народові, з якого вийшов. Що більше, він навіть пошкодив українцям своєю творчістю. А ті повним голосом твердять, що те все неправда! Що він такий самий український письменник, як Шевченко, Куліш, Костомарів і Вовчок, що також частину своїх творів писали чужою мовою...

І знову обидві сторони вживають тільки або притакнення, або заперечення. А нам здається, що при оцінці і цього письменника треба вживати слівець „так" і „ні". Бо якщо той письменник такий самий українець, як усі повище згадані наші письменники і як В. Липинський — (бо вже й його втягають до дискусії за написану по - польськи історичну працю) — то тоді ми запитаємося шановних дискутантів:

„А як би так Шевченко, Куліш, Костомарів, Вовчок і всі інші пізніші, і раніші, наші письменники писали були свої твори тільки російською мовою — то чи існувала б сьогодні українська література?

Гадаємо, що ніхто не притакне на повищий наш запит. А якщо ні, то треба б при оцінці діяльности того автора, що писав тільки чужою мовою, уживати також і заперечення „ні". А то тим більше, що син зробив був один крок узад від свого рідного батька, що пробував українського пера.

Можна б додавати ще й дальші приклади однобічної оцінки наших діячів минулого. От хочби оцінку одного нашого великого науковця, що довгі літа жив за кордонами рідного краю. Одні вважають його шкідником, а інші вірять, що все ним написане — це євангелія, що з неї не можна нічого скреслити. А воно і ті й ті помиляються. Бо той науковець був людиною науки, а наука шукає правди. І якби він сьогодні жив, то напевно сам змінив би дещо з того, що написав перед кількадесяти роками, коли б побачив, що життя принесло такі факти, які інакше вияснюють дані події. Він напевно сміявся б з тих своїх „оборонців", що сьогодні за всяку ціну стараються боронити того всього, що він написав у вісімдесяти чи дев'ятьдесятих роках минулого віку.

Пізнаваймо правду такою, якою вона є, не затемнюймо її своїми, хочби навіть і „побожними" бажаннями, бо „хоч і приятель Плато — то найбільшим приятелем Правда!"

„День Індії" — в Лондоні

(Від нашого кореспондента з Лондону)

26 грудня в найбільшій залі Лондону — Albert Hall — відбулося віче Індійської Ліґи. Визначні політики Англії, — між ними також бувший прем'єр Етлі, — промовляли на цьому вічі. В президії засідали: Р. Соренсен (член парляменту), Лорд Петік — Лоренс, Сер Волтр Монктон (член парляменту), проф. К. Мекензі і Крішна Менон (високий комісар для Індії, індус).

Індійська Ліґа складається з індусів і англійців. Вона діяла ще перед проголошенням незалежности цієї країни (15 серпня 1947 року) і розвиває свою діяльність також тепер, для зміцнення приязні і співпраці між Англією та Індією. День 26 січня святкує Індія, бо саме в той день, року 1930, Джавагарвал Неру, голова Національного Конґресу Індії, проголосив, як ціль організації, незалежність Індії. Під проводом своїх діячів, на чолі з Ґандієм, Індія повела боротьбу за свободу. Індуси здобули незалежність не силою, не збройним повстанням, а методою пасивного спротиву. Ґанді кликав своїх земляків не відповідати силою на репресії, а домагатися своїх прав законною дорогою. Супроти народу, який звик шанувати закон, — англійців, — політика Ґандія і Національного Конґресу мала успіх. 1947 р. Лондонський уряд передав владу над Індією в руки представників індуського народу.

Індія стала незалежною державою, але не вийшла з Британської Спілки Народів. Індуси стоять у тісних культурних та господарських зносинах з Англією. Не забудьмо, що вся політична еліта теперішньої Індії пройшла англійську школу. Англійська мова лишається і надалі засобом порозуміння між різномовними народами, що творять державу — Індію. Під впливом Англії індуси прийняли демократичну, західну культуру. З допомогою Англії Індія розвиває свою індустрію, щоб доґнати інші країни цивілізованого світу.

Коли я глянув на оркестру і хор, що розмістилися за президією віча в Елберт Голлі, то мені здалося, що я перенісся в країну Шехеразади: різнобарвні убрання жіночі, — зелені, голубі, червоні, сині, рожеві, — грають і міняться, аж в очах миготить. Турбани і білі та чорні сорочки мужчин підкреслюють екзотику. Музичні інструменти, подібні до наших і зовсім відмінні, дають незвичні для европейця звуки. Тут є „сітар" і „танпура" (чи не те саме, що наша бандура?) і цимбали.

Промовці — самі англійці — висловлюють у промовах, пересипаних дотепами, свою радість, що Індія незалежна і йде вперед на шляху, вільно вибранім. Присутні на вічі англійці та індуси особливо уважно прислухаються до голосу К. Еттлі, який, бувши головою уряду 1947 р., вирішив визнати Індію незалежною і так забезпечив для Англії приязнь індусів. Список промовців закінчує Крішна Менон бездоганною „оксфордською" мовою. Він висловлює віру в дальший поступ Індії на шляху демократії і народного добробуту. Музика грає оригінальні мелодії Індії, мішаний хор співає пісні Сходу (унісоном). Наприкінці ціла заля встає: звуки національного гимну Індії лунають в Елберт Голлі.

В брошурі, яку роздавала Індійська Ліґа на вічі, читаю:

„Пестра, далека від досконалости, з турботами на обрії, миролюбна, демократична Індія є досягнення цього століття. Її братерські зв'язки з цією країною є тепер сильніші ніж коли-небудь перед цим, бо вони основані на приязні, для якої здійснення народ Британії відограв визначну ролю".

Слухаючи промови і читаючи пояснення Індійської Ліґи, я, мимоволі, робив порівняння і фантазував собі.

Уявити: п. Александер Керенський, бувший російський прем'єр, іде на віче, скликане в Москві „Українською Ліґою", зложеною з росіян та українців, і там, у залі „Большого Театру", висловлює радість свою і російського народу, що Україна досягнула національної незалежности. А в президії цього віча засідають: діячі незалежної України: Ісаак Мазепа, Андрій Лівицький та інші. П. Керенський каже: „Плебісцит — дурниця, спільна Установча Рада — теж абсурд. Головне, щоб жила і процвітала свобода народів, бо тільки між вільними, рівноправними народами можливі мирні, добросусідські відносини".

Яка це недосяжна, фантастична мрія! Як далеко російським політикам до рівня Англії!

І знов мене бере на спину крилатий Пеґас, і я продовжую свою мрію:

У Варшаві, в „Театрі Оперовім", на вічу „Ліґи Соборної України", головує генерал Андерс і вітає український гостей зі Львова — Степана Барана і Степана Витвицького 22 січня, в день Злуки Українських Земель в соборній Українській Народній Республіці. А промовляють іменем польського народу: граф Рачиньскі, п. Здзєховскі, Адам Цьолкош і інші. А при кінці деклямує визначний артист Варшави польський переклад Шевченкової поезії „Ляхам":

„Подай же руку козакові
І серце чистеє подай!!!

„Вридня", — каже мені внутрішній голос: бо Москва і Варшава — це не Лондон!

Понуро ступаю додому. Накрапає дощ.

В. О.

„СВЯЩЕННИЙ ОБОВ'ЯЗОК"

Цими днями у Львівському театрі ім. Заньковецької відбулася нова вистава сумної пам'яти Я. Галана п. з. „Під золотим орлом". Як подає совєтська газета, у п'єсі Галан „змальовує яскраві образи совєтських людей, які в силу обставин опинилися в західній зоні окупації Німеччини, їх незламну волю і прагнення повернутися на батьківщину". Перед виставою вгорі над завісою вміщено слова Галана: „І надалі, як і досі, сповнюватиму свій клясовий обов'язок і нещадно буду боротися з чорною реакцією, в усіх її відмінах".

Наче про себе, Галан в одному місці п'єси устами якогось американського старшини каже: „Ця багатотисячна армія безбатченків робитиме лише те, що їй робити накажемо. Здана на нашу ласку, вона віддано стоятиме на варті нашого ладу і наших порядків, нашої світової імперії... Якщо ж настане нова війна, ми кинемо цю армію проти ворога..."

Михайло Савчин.

В РОСІЙСЬКОМУ ПОЛОНІ

(Спогад УСС).

2)

— Вістки про події в Україні, що їх подавала нам преса, наповнювала наші груди радістю і гарячим бажанням вирватися на волю. Це ж бо валилася тюрма народів — зненавиджена царська Росія. Заговорили гноблені народи. Несподіваною для ворога силою заговорила і наша Україна і своїм спонтанним виступом здивувала тодішній світ. — Попри науку, щовечора, ми перебігали сторінки часописів і перецискутовували кожну вістку про наш рідний край. І кожний думав про втечу на Україну. Одним із перших втікає Е. Коновалець, а за ним І. Чмола. Сторожа, що нас пильнувала, щовечора провірювала, чи всі вдома. Неприявність згаданих ми довго маскували куклами на їхніх порожніх ліжках. Вкінці, наші добрі салдати (з Чернігівщини) відкрили це і ми мали чимало неприємних „приємностей"... Нас краще пильнували, але, згодом, ми знову „дружньо" з ними жили і все забулося. — По втечі І. Чмоли, на інспекцію приїхав обласний командант таборів полонених, якийсь полковник, що його ім'я кінчилося на ...енко. Він зібрав нас до одної більшої кімнати і почав повчати і грозити загостренням, як що повториться ще один випадок втечі.

Коли ж побачив, що дехто не стоїть на струнко, він скипів... „Смірно!" — закричав. — Але ніхто не ворухнувся і його наказу не виконав. Тоді трохи лагіднішим голосом запитав В. Кучабського, що зігнутий як дуга, байдуже дивився на кремезного полковника — „Ви чому не стоїте на струнко?" — „Я українець і російської мови не розумію" — спокійно відповів Кучабський. — Полковник був цим заскочений і незвичайно збентежений. Хвилину він наче шукав якоїсь спасенної думки, водив по нас своїми допитливими очима і — вже не повчав, не лютився, але притишеним голосом говорив як людина, що її впіймано на якомусь гарячому вчинку — „Я теж українець, але я полковник на рускій службі"...

— А хтось завважав: „Приємно почути, п. полковнику, що ви українець, а ще приємніше буде, коли ви заговорите українською мовою, щоб ми могли вас добре розуміти"... Та, полковник розвів руками і вже на відході тільки промимрив: „К сожалєнію..." — Чи боявся говорити, чи не знав своєї рідної мови? — хто може знати. Нам тільки здавалося, що по тій зустрічі з нами, полковник відійшов з тяжким серцем, яке вже в той час могла палити полумінь української революції...

Тимчасом, в жовтні 1917 р., до влади прийшли московські большевики. І якось дивно поводилася тоді російська інтеліґенція. Ніби не здібна до якогонебудь спротиву, безрадно дивилася на це насильство, щоб пізніше, майже добровільно віддати себе на заріз... Не цікавий був большевицький переворот і в Дубовці. З бальконy нашого дому ми приглядалися, як демонстранти — не більш 30 салдатів — перемашерували містом і біля державних установ задержувалися та співали „марсилянку". Ніхто їм в тому не перешкаджав і ніхто до них не приєднувався, хіба цікаві вихиляли голови з вікон, щоб послухати, як „поют" салдати.

Із зміною режиму, змінилося і наше положення. Для його вияснення, у посадника міста були: А. Мельник і Р. Сушко, однак посадник ніяких інструкцій у цій справі не мав і як успокоював, то тільки від самого себе. — Хоч большевики до нас не заходили і навіть не змінили нашої сторожі, ми все ж таки відчували в них нового небезпечного господаря. Нам вже не виплачували місячної платні по 50 рублів, ані не давали ніяких харчів. Ми жили з наших заощаджень, що не могли на довго вистарчити. — Політична ситуація вказувала на те, що збройний зудар між большевиками і визвольним рухом в Україні неминучий і що кожний вояк для України цінний. Усі УСС-и рішили втікати в Україну цілою групою. Це вдалося щойно в січні, на другий день Різдвяних Свят 1918 року. Вечором, — на прощання, — квінтет О. Гурка, мав особливу, настроєву хвилину і прекрасно виконав кілька наших коляд і пісень. Здавалося, що ніколи перед тим ми і не чули кращої і більш зворушливої музики. Мельодія рідної пісні, що так піддержує на чужині, глибоко падала в серце і душу і робила з ними, що хотіла... дарма, що ми були вояками... Оте приємно-зворушливе прощання, закінчив квінтет чудовою маршовою піснею: „Засвистали козаченьки"... і ми одинцем почали виходити за місто... До нас прилучилися ще інші старшини. Ми, двійками, гострим маршом рушили у незнаний нам степ, в напрямі Царицина. Був погідний, морозний вечір. Одним ритмом скрипів під ногами сніг. Якийсь час ми йшли мовчки і нічого з собою не говорили. Кожний думав свою думу... В ухах приємно дзвеніли свіжі акорди залишеної пісні... Живіше, як колись, калатало в грудях серце... Подвійно працювала уява... Ввижалася наша прекрасна Україна... Та це тривало не довго. Десь на 15-тому кілометрі знялася небачена ще нами степова завірюха з снігом. Степовий вітер з гострим морозом і снігом сильно дошкулював. Ми, легко одіті, відчули ледяний холод на всьому тілі. Темрява. Слід степової доріжки зник під снігом. Ми стали блудити. Щоб хтось з нас не згубився в якійсь балці, ми рішили йти розстрільною і ввесь час з сусідами перекликатися. Йшла боротьба людини з невмолимим явищем природи. Три старшини перeморожені і перевтомлені, відмовляються від дальшого маршу. Ще й досі в моїй пам'яті, живий образ цього маршу і голос усіми любленого і шанованого А. М.: „Лишіть мене! Не хочу бути для вас тягарем! Лишіть мене!..." — „Так! Це теж геройство! Але лишити на певну смерть?! Ніколи!" Ми тягнемо їх з собою. Щоб влекшити собі тягар, викидаємо з наплечників менше потрібні речі. На наших плечах їде ціла наша біліотека. Книжок не викидаємо. Змагаємося дальше... І щойно десь біля години 12-тої, чи може пізніше вночі, ми щасливо потрапили дво однокого села, що лежить між Дубовкою і Царицином. Ми врятовані. — Стукаємо до вікна першої хати. Нам не відчиняють та ще грозять, що будуть стріляти, коли не винесемося геть. — У другій хаті відчинили. В переконанні, що нас, полонених, у такий лютий час женуть на якусь роботу, селяни з співчуттям приймають нас і угощують усім святковим. Коли ми прийшли до себе, ми хором колядували і тим ще більше потрапили до їх серця.

Наступного дня нам вдалося дістати від сільського старшини троє саней (очевидно за оплатою) і — приїхавши біля 30-ти верстов, на годину 15-ту добрили до Царицина. Висіли напроти фабрики гарматніх стрілен, уставилися „по-чотири" і рушили в місто. Ніхто не завдавав собі труду відповісти на питання: Куди? — Ми йшли, щоб йти і не звертати на себе уваги. Думали плентатися по вулицях до вечора, а ніччю їхати поїздом далі, очевидно „зайцем", бо грошей на квитки у нас не було. І, — невідомо чим би цей наш марш закінчився, коли б не цікава пригода. Напроти нас йшов присадкуватий, старший віком полковник, на диво ще з еполетами. Він пристанув, задержав нас і запитав російською мовою:

Куди йтете?

— На „Дарґору" — відповідаємо без надуми.

— Є між вами русіни?

— Є.

— Скільки?

— Три.

— Ідіть сюди!

А. Мельник і Р. Сушко підійшли до нього. — Виявилося, що це був полковник Адамс (англієць з походження), який очолював запасний кіш 172-го чернигівського полку. Цей полковник Адамс почав українізувати полк і з усім його майном — вартости багатьох соток тисячів рублів — думав переїхати в Україну. До цього потрібно було відданих і певних людей, а за таких, між іншими, він уважав також „русинів" — полонених з Галичини.

(Продовження буде).

Марта Зибачинська

ОПОРТУНІСТИ ТРИЗУБА

Політична еміграція повинна намагатися розв'язувати різні питання українського життя. Найосновнішим питанням нашої сучасности — українським питанням питань! — це проблема визвольної боротьби. Від часу втрати нашої останньої держави безперебійно наростає на всіх землях України те явище, що ми його називаємо українською революцією. Український нарід нині не має іншого шляху для боротьби за своє існування, за життя, за розвій і свободу, як тільки шлях визвольної революції.

Намагання Москви до тотального поневолення української нації не дає взагалі ніяких інших можливостей і шансів втриматися при житті, як тільки шляхом революції. В цій революції єдина оборона нації перед загибіллю і єдиний наступ за її майбутнє життя. Боротьба розвивається в таких двох напрямках:

1) Мільйонні маси нашого народу мусять усвідомити собі свої духові права як окремої нації. Тоді вони матимуть внутрішню духову суверенність.

2) Одночасно треба вести фізичну боротьбу у всіх доцільних формах, щоб здобути й зовнішню суверенність.

Світ хилиться й уступає перед масами віруючих, бо маси, що вірують, маси в гніві, маси, що свідомі мети і дороги, — це страшенна і непереможна сила!

Немає сумніву, що політична еміграція повинна явища та проблеми зв'язані з цією українською визвольною боротьбою піддавати під розвагу творчої критики. Нація мусить обдискутовувати своє життя, свою боротьбу, свої вигляди й небезпеки.

Однак яку вартість мають і можуть мати дискусії, що ведуть до заперечення всякої боротьби, до ставлення під сумнів боротьби, яку веде український нарід за свою державу вже 30 літ, до послаблення української волі до життя?

Ілюстрація такого дефетизму — це статті п. М. Д. Добрянського в „Соборній Україні", на тему „українського резистансу".

Вже від довшого часу українська еміграція позбавлена прямих відомостей з краю. Різні політичні організації монополізують ці відомості. Очевидно, брак контролі родить безліч скептиків. Тому дуже часто між українськими патріотами ідуть палкі дискусії, мовляв, бореться край, чи тільки виставляє своїх синів під гільотину на масакру Москви. Однак нічим не оправдано, щоб цей скептицизм прибирав форму яскравого опортунізму. Бо коли лейтмотив був би правильний „тільки холодна аналіза дасть правильну відповідь", — то висновок — це чистий дефетизм — „режим тиранів не боїться повстань". А воно буває навпаки, революційна боротьба вбиває терор окупанта, позбавляє його вбивчої очаровуючої сили, звільняє людей від жаху...

Тирани нічого в світі так не бояться, як революційної боротьби! В революції Україна не то що ставить опір Кремлеві (яка мізерна концепція!), а змагає до підготовки та організації нового явного фронту проти Москви! Та „українська крапля крови", яку українці свідомо проливають в обороні Батьківщини, ніколи не може досягнути розмірів пролитої української крови ворогами!

Історія дає шанси нерідко, їх підхопити й використати може тільки той, хто до них підготовляється, хто має силу. В революції твориться наша сила, наростає сила, що завмерлим вульканом дрімає в душі народу. Не „холодна аналіза" вирізьбить ту силу, а нещадний дух боротьби, кипіння в нетрях душ, хотіння мас жити. Деколи дискусії на еміграції проте „в який спосіб має проявити нація своє хотіння до життя" — зводяться до балачки про те, де дівається дерево, коли в нього цвяшок вбивається.

Завдання еміграції не жити митикуваннями, а включитися в живу і жорстоку боротьбу батьківщини на своїх еміграційних позиціях.

Ставання української ідеї мусить відбуватися у всіх формах боротьби, а в першу чергу в постійному плеканні збройної сили!

А УПА? Це озброєний похід тризуба, що як вічний символ перемоги, ламає сталеві кільця московських тиранів!

Стримайте ріку, що тече до моря!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Віднова відчитової діяльности „Дністра"

Нав'язуючи до давної традиції, Українське Запомогове Т-во „Дністер" 361 відділ УНСоюзу в Ню Йорку розпочинає серію доповідей для своїх членів. До тієї цілі покликано окрему культурно-освітню секцію. Доповіді будуть з різних ділянок життя і знання. Вони відбуватимуться на місячних зборах „Дністра" й триватимуть тільки 30 хвилин. Ціллю доповідей є поширити знання членів Т-ва та заохотити їх до більшої участи в зборах та житті „Дністра"

Крім доповідей культурно-освітня секція урухомить бібліотеку „Дністра" та поширить її набуттям нових книжок. Плянується також читальня для членів Т-ва. Одначе реалізація тих плянів залежатиме від придбання Т-вом власної, вигідної домівки, яка дала б змогу розгорнути культурно-освітнє й товариське життя членства. Управа „Дністра" робить енергійні заходи, щоб у найближчому часі таку домівку придбати — набути на власність, або піднайняти. Власна домівка дала б також змогу згуртувати при Т-ві молодь, без якої ніяка організація на довшу мету існувати не може. Треба сподіватися, що загал членства „Дністра" підтримає ініціятиву й заходи його уряду та культурно-освітньої секції й допоможе їм зреалізувати їх пляни, що мають на оці добро „Дністра", УНСоюзу й усього українського громадянства.

Перша доповідь відбудеться на місячних зборах „Дністра" 9. лютого ц. р. о год. 8 увеч. в залі Українських Католицьких Ветеранів 33 Е. 7 вул. Доповідь матиме проф. В. Вишиваний. Тема доповіді: „Українська Державність XX. віку".

(вб)

Ресіталь Проф. Романа Савицького

Надзвичайно гарне враження справив ресіталь проф. Романа Савицького, що відбувся 25-го січня ц. р. в переповненій залі Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку.

Характерні риси гри цього майстра: завжди естетично-тонке, музично-логічне фразування та нюанси; живий, чіткий, точний ритм; бездоганна педалізація; співуча кантилена.

Усі твори були виконані з найвищою майстерністю. Дуже важка для виконання Чакона Баха в обробці Бузоні, набула під пальцями талановитого мистця — релігійно-величавого характеру, де спокій і темперамент гармонійно поєднались. Пастораль та Капричіо Скарляті-Таузіґа — де фантастично сполучились чудова співучість та ідеальний ритм з криштальною прозорістю і вражаючою свободою рухів — можуть справді бути клясичним зразком виконання цих речей. Приємно було почути варіяції С мінор Бетховена, могутньо зцементовані в єдину, цілу, нерозривну річ. Не кожний з великих майстрів піянізму може досягти цього, а така єдність, цілість, це найголовніший фактор у правдивому відображенні творів того великого композитора, а особливо його варіяцій.

Другий відділ концерту складався з речей Барвінського (Хорал), Поваляєка - Савицького (Засвистали козаченьки), Мусоргського (Баба-Яга, Богатирські Київські ворота) і трьох речей Кльода Дебюссі (Прелюд, Сарабанда, Токката). Творчість Дебюссі має своєрідні, самостійні, ні до чого іншого не подібні риси. Це імпресіонізм; нова матерія, новий дух, нові технічні і художні вимоги, щодо виконання та інтерпретації; нічого спільного з творами Баха, Бетховена, Скарляті та інших. Ця „музика з другої планети" має у проф. Савицького цілком закінчений, переконливий вигляд. Необхідна трансформація вдалась — Дебюссі був справжнім Дебюссі.

По закінченні концерту захоплені слухачі не відпускали артиста з естради й примусили його ще декілька разів грати додатково, завдяки чому присутні мали ще нагоду почути фантастичний „Танок Вогню" Мануель де Фалля, Етюд Лисенка та ніжно-ліричну Фантазію-Експромт Шопена, яку майстер виконав з особливим шопено-іманентним надхненням.

В. Кіпа

ШІКАГО, ІЛЛ.

„Артс Клюб" на добрі цілі

Український „Артс Клюб" в Шікаго запросив минулого листопада д-ра Яцева з Виндсор (Канада), щоб висвітлив рухомі образи з його подорожі на Західну Україну в р. 1938, та до Европи в р. 1948. Це було дуже цікаве для української американської молоді, бо вона ніколи України не бачила, а знала тільки те, що батьки оповідали про рідний край, чи що вичитала в книжках. А тепер молодь мала нагоду бачити місто Львів, національний здвиг на Маківці, чи як гуцули ідуть до церкви у своїй народній ноші, українські церкви на селі, і т. д. Це було для молоді цікаве й виховне. Тільки цього було для неї замало і вона хотіла б бачити багато більше. Д-р Яців заявив, що він фільмував у Галичині тільки для себе і ніколи не сподівався, що буде ці фільми виставляти публічно. Однак комуністична окупація і залізна заслона спричинили те, що ці фільми стали дорогоцінні й цікаві для всіх. За цей труд „Артс Клюб" складає д-рові Яцеву щиру подяку.

Ввесь дохід в сумі $200 з цього фільмового вечора призначив „Артс Клюб" на народні цілі. Отже вислано $100 до Українського Конґресового Комітету на Народний Фонд, а других $100 на нову книжку „Юкрейнісн Артс Бук".

БОФАЛО, Н. Й.

Святкування 22-го січня

Дня 27 січня ц. р. громадянство міста Бофало й околиці відзначило окремою академією річниці державних актів 22-го січня 1918 і 1919 років.

Академію відкрив голова місцевого клюбу „Наша хата" проф. Залеський, вказуючи на ціль свята й важливість основних подій наших визвольних змагань. П. Галина Матух відспівала на вступі американський гимн.

Бувший старшина Армії УНР інж. Захар Івасишин виголосив змістовну доповідь про ці великі події з нашого державного життя. Представивши національно-культурне відродження 19. сторіччя, він, очевидець й учасник років 1917-1920, зумів увести присутніх у духову атмосферу соціяльної й національної революції українського народу, який „своєю волею й силою" виборов собі незалежність і соборність. Обидва січневі Акти стали основою відновленої Української Держави і залишилися тривалими й незатертими фактами у дальшім ході української історії.

Деклямації Мик. Ставничого й пані Стецьків були віддані з чуттям і достосовані до настрою академії. Хор під керівництвом проф. Ставничого відспівав з успіхом пісні „Живи Україно" й „Народним Лицарям". Фортепіяновий супровід виконав проф. Безкоровайний.

Святкування закінчено національним гимном. Е. П.

УКРАЇНЦІ З БРИСТОЛЮ — ПЕРШІ В КОЛЯДІ

Дістаємо такого цікавого листа з Бристолю, Па.:

„Отсим повідомляємо, що наш Відділ Українського Конґресового Комітету перевів у днях 6-7 ц. м. „Коляду" на потреби Українського Народного ФондУ, яка дала готівкою 106 долярів.

„З радістю стверджуємо, що цьогорічною колядою вдалося нам охопити 90% всіх українських родин з поміж старої та нової еміґрації у нашому терені, при чому перший раз зложили свої пожертви майже усі наші брати зі Східної України, що дотепер стояли дещо осторонь від громадського життя.

„Повертаємо Вам використані листи Коляди, а дві ще хвилево задержуємо, в надії, що вдасться нам зібрати дещо серед тих 10% наших громадян, які на Коляду ще не давали.

„Уважаємо, що коли б усі українські громади в Америці виконували оцю Коляду так, як наш Відділ, то Коляда дала б до Українського Народного Фонду яких 400-500 тисяч долярів.

Остаю з громадським привітом
Ярослав Татомир".

Український Конґресовий Комітет Америки висловив Відділові УКК у Бристолю, як також усім громадянам-жертводавцям сердечну подяку і признання. Маленька громада справді доказала, що наш стародавній звичай Коляди є великою нагодою для масової жертвенности на великі народні цілі і тим дала приклад для Відділів УКК у великих громадах, — щоби наслідували приклад малої, але організованої громади у маленькому Бристолю!..

Національний даток присилайте на адресу:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. BOX 721 Church St.
NEW YORK 8, N. Y.

ГРИЦЬ ЗАЗУЛЯ У ЧИТАЧІВ

— Ов, Грицю, який ти раптом великий став!
— Во я якраз вплатив свій Національний Даток. А тепер черга на тебе, мій читачу!..

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В СПРАВІ УНДОМУ В НЮ ЙОРКУ

Вп. Пане Редакторе!

Пересилаю декілька завваг до акції придбання УНДому в Ню Йорку. Якщо вважаєте доцільним, помістіть у свому щоденнику, коли ж ні, будь ласка передати до Комітету.

Нарешті! — з полегшею віддихне та частина українського громадянства Ню Йорку, що з нетерпеливістю очікує набуття УНДому. Справа ця стала для нас питанням чести. Ніде бо правди діти, найбільша українська громада в ЗДА з найбільшою кількістю організацій і різних централь не здобулася дотепер на таке. Тому не диво, що активніша частина громадян, яким на серці ця справа, з нетерпеливістю очікувала, коли закінчаться вступні розмови, плянування, формальності й почнеться збірка.

Комітет намагається справу збірки поставити на як найширшій площині. Включити в неї найширші верстви громадянства, а з другого боку притягнути до активної співпраці існуючі на цьому терені організації та інституції. Не знаю тільки, чи намічені методи обхоплюють існуючі можливості. На мою думку основними принципами акції повинні бути: 1) постійна динамічна акція, 2) шукання співробітників і жертводавців, йдучи до них, а не очікуючи на їх прихід до бюра, чи станиці.

Зачну від другого, бо друге в великій мірі зумовлює перше. Шукати співробітників і жертводавців — це значить іти до приміщень організацій, чи інституцій і до приватних домів поодиноких громадян. Публичні збори й наради „для всіх" зберуть далеко не всіх, що могли б бути помічними, або стати жертводавцями. Тому треба перевести такі збори в приміщенні всіх організацій по черзі. Напевно ніяка організація не відмовиться від зорганізування в себе виступу представника Комітету УНДому. Це ж бо і є в її власному інтересі. Її активність буде фундаментом її прав у майбутньому домі й одночасно покажчиком її громадської активности та ваги на нашому терені. Такі збори на терені поодиноких організацій мусіли б кінчитися не лише придбанням нових уділовців і жертводавців, але й нових активних співробітників, пропаґандистів, збирачів і помічників. Поодиноких громадян треба відвідувати вдома з різних причин. Відомо, що ніхто не спішиться давати гроші. Далі не один громадянин, що має в намірі купити уділ, чи дати даток, силою інерції відкладатиме.

Це ж треба багато людей! — закинуть. Еге ж, на це треба людей. Але, я думаю, охочі знайдуться. Зголосіть в пресі, що потребуєте охочих, порушіть цю справу в поодиноких організаціях, а відгомін напевно буде. Якщо зразу не великий, то добре зорганізована акція й успіхи придбають відповідне число. Але ж це величезна організаційна робота! — може бути черговий закид. Так, але без цього акція збірки тягнутиметься не знати як довго.

Друга справа — це неслабнуча динаміка акції. Нікому з нас не чужа картина „солом'яного вогню" притаманного нам. Масовість акції і більша кількість активних співробітників силою цього факту удержуватиме динаміку акції на певному поземі. Для її збільшення причиняться такі заходи, як публікації в пресі, публічні відчити з діяльности Комітету поодиноких збирачів, врешті дальша пропаґандивна й освідомна робота. При цьому можна буде довести до змагань між поодинокими збірковими станицями, організаціями, а навіть поодинокими збирачами. Такі речі пляново переводжені мають завжди пожаданий вислід. Впрочім вони приходять уже в тягу самої акції.

Для розв'язання справи в цьому широкому організаційному розмірі не треба чекати, аж назбирається відповідна кількість активних співробітників. Треба зразу включати в роботу тих, що є, прикріплюючи їх до поодиноких станиць, або ще краще до відповідного референта в Комітеті. Коли їх число зростатиме, тоді на чергу прийде остаточне окреслення форми. Але при тому не слід забувати, що вже перші люди, що вийдуть з цією справою, мусять бути відповідно навантажені інструкціями, даними, переконливими й вичерпними арґументами. В часі самої акції їх слід насичувати новим матеріялом.

Я. Гайвас

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

(ЛИСТА ч. 32 — по день 9. січня 1952).

КАЛІФОРНІЯ:
Лос Анджелес: По $10: Дм. Бемко, Остап Ґац.
КОЛОРАДО:
Денвер: Микола Цісовський $10.
КОННЕКТИКЕТ:
Форествил: По $10 (за 1952 р.): Александер Каламін, Ева Каламін.
Гартфорд: Н. Н. $10.
Ню Бритен: По $10: Юрій Богатчук, Петро Хлібович, Волод. Гірний, Семен Клюка, Василь Луців, Григорій Марич, Олександер Мох, Корнило Романів, Михайло Стасюк, Михайло Шмайда, Павло Тинишин, Юрій Богатчук; $5. Александер Грик.
Плейнвил: По $10: Юрій Явин, Микола Мандро.
Терривил: Микола Рудович $10; М. Бобик $2.
Торрінґтон: Іван Заневич $5.
Вотербурґ: Юлія Педаній $5.
ДЕЛЕВЕР:
Нюарк: Михайло Лагута $10.
Вилмингтон: По $10: Братство св. Володимира (від. 172 УНС), Едвард Генсьорський (вкладка до УКК-у, Н. і М. Кравчишин, С. Матвійків, Йосиф Рак (чл. вкл. до УКК-у), Петро Щерба; по $5: Михайло Білецький, Павлина Глозик, Іван Кіт, Гаврило Клапцуняк, Марія Пучинок, Петро Щерба старш., Іван Возьний; по $3: В. Дзюбак, М. Матушкевич, В. Петеш; по $2: А .Бакуменко, А. Баран, І. Букай, М. Букай, С. Цибак, І. Дамянчук, С .Дицьо, С. Фединяк, С. Гусак, Г. Косовський, М. Кушнір, В. Майброда, А. Марущак, В. Шурґа, П. Зарецький. Дрібні датки: (Ігнат Кушнір) $16.
ДИСТРИКТ КОЛОМБІЯ:
Вашинґтон: По $10: Михайло Кушнір, Софія Кушнір.
ФЛАРИДА:
Ст. Оґостин: Іванна Білан $10; Микола Білан (коляда) $5.
ІЛЛИНОЙ:
Шікаґо: По $10: Іван Хомик, Анатоль Хотинецький, Іван Кацук, Атанас Козій, Михайло Марчук, Т. Печенюк, Петро Питель; по $5: Яків Білик; $1: Р. Іванюк.
Мендота: Іван Петришин $10.
ІНДІЯНА:
Ґері: По $10: Олександер Разумов, Ігор Волошанський.
КЕНТАКІ:
Лейкленд: Д-р Волод. Кассараба $20 (на 1952 р.)
Луісвил: Дмитро Пісецький $25.
МЕРИЛЕНД:
Балтимор: Теодор Чорний $15; по $10: Петро Било, Зеновій Гой, Стефанія Чорпіта, о. Олексій Кобрин, Семен Поліщук, Йосиф Приймак, Яків Семенків, Осип Семенків, Євгеен Снігура, Віктор Сухінський; по $5: Марія Хархаліс, Петро Гуцуляк, Микола Самійлів, Тодор Швабінський.
Ловдісн: Дмитро Олексюк $20 (1951 і 1952 рр.)
Мавнт Вилсон: д-р І. Радкевич, $10.
МАССАЧУСЕТС:
Бостон: По $10: Волод. Ганчар, Іван Шумляк; $5: Володимрр Бачинський; $2: В. Шульга.
Челсіа: Анастазія Різенко $10; Д. Николенко $3.
Голіок: Петро Хомин $10.
Маттапан: Данило Бортник $10.
МИШИҐЕН:
Дітройт: Анна і Теодор Михальчуки (збірка з бінґо) $60; Василь Довгань $25; по $10: Лука Вянський, Іван Вохенський, Михайло Цяпа, Дмитро Химич, Василь Дячок, М. Галиш, Василь Яремчук, Волод. Галас, Михайло Допушанський, Іван Маґас, Богдан Максимюк, Богдан Петрінка, Євген Репета, Ярослав Ромах, Михайло Сірий, Михайло Сосновський, Стефан Щуровський, Теодор Торський, Анна і Петро Тимочко, Відділ СУМА ім. Орлика, Укр. Спорт. Т-во „Черник", Маріян Заблоцький; по $5: Роман Андрушків, Любомир Бей, Ярослав Домінко, Володимир Іваників, Іван Кеван, Роман Лазарчук, Юліян Мартинюк, Ананій Нікончук, Дмитро Винницький; $3: С. Шашук; $2.50: І. Федорняк; по $2: І. Дудинський, С. Василюк.
Гемтремк: По $10: Петро Крайдуб, Степан Луцик, Антін Павлось, Григорій Волянський; по $5: Александер Наконечний, Володимир Волянський! $4: М. Білецька; $2: В. Білецький; $1: Р. Волянський.
Москіґон Гайтс: Ярослав Ганчар $10.
МІННЕСОТА:
Дулют: Л. Полічка $2.50.
Мінеаполіс: По $10: Іван Артим, Василь Бунеґра, Дмитро Будинський, Богдан Гуцал, Катерина Гуцал, Віктор Доманицький, Оксана Дучимінська, Марія Гайдуков, Ярослав Конол, Йосиф Ковалів, Оксана Лятуринська, Микита Муха, Люба Перчишин, Марія Процай, Роман Віндик.
Оватонна: Плятон Яворський $10.
Сейнт Пол: Петро Качмар $20 (на 1952 р.).
МІЗУРІ:
Ст. Джозеф: По $10: Ест. Маґур, Ярослав Штогрин.
НЮ ДЖЕРЗІ:
Байон: Роман Філіп $10; по $5: Микола Гаврилюк, Михайло Динчук.
Бриджтон: Михайло Пуйда $5.
Клифтон: І. Ладичка $2.
Френчтавн: Володимир Балабан $10.
Ліонардо: Іван Хробак $5.
Магва: По $10: Алексад. Боломко, Михайло Романик.
НЮ ЙОРК:
Асторія: Йосиф Лисогір $50; Укр. Жіноча Громада $25.
Бедфорд Гилс: Елисей Кривобок $5.
Бронкс: По $10: Роман Кекіш, Іван Ярниківський.
Когус: Євген Скоренський $10.
Іст Вилистон: Пані А. Івах $11 (1952 р.).
Елмайра: По $10: Іван Чопко, Євген Рудий, Михайло Смолинський.
Елмайра Гайтс: По $10: Церква св. Николая, Мих. Дучій, Іван Куртяк, Михайло Литвин, Микола Мартинюк, Максим Осташевський; $5: Йосиф Гуменюк.
Фореот Гилс: Еміль Жук $5.
Гемпстед: По $10: Іван Гречин, Володимир Щесняк.
Геркімер: Ярослав Сенишин з листопадового свята $41.
Гудсон: Анна і Ілько Лисогір $10.
Ню Йорк Сіті: По $25: Братство св. Володимира (від. 130 УНС), Микола Кравчук; по $10: Павло Галатин, Стефан Головчак, Пилип Кашій, Володимир Кручовий, Степан Марко, Степан і Марія Приглод, Володимир Олексюк, д-р Микола Плаксій, Ольга Плаксій, Орест Семчишин, Галина Сполітакевич, Микола Стефанський, Оксана Вареха, Дмитро Воловодюк, Ірина Ефремов, Василь Заганяч; по $5: Іван Хемій, Василь Грищак, Степан Мельник, Іван Редчук, Іван Ручка, Іван Вишиваний; $2.50: І. Пуйо; $1: М. Микита.
Олієн: Іван Базов $15.
Онейда: К. Ц. $10; Пилип Крохмалюк $5.
Рачестер: Михайло Кулик $10.
Ютика: Яків Миколаєнко $12; Зиновій Савицький $10.
ОГАЙО:
Синсинаті: Іван Бровінський $10.
Клівленд: По $25: Остап Войчук, Михайло Городинський; по $10: Іван Бачинський, Григор Бобків, Іван Диба, Осип Диба, Осипа Гайревич, Микола Кавка, Олег Копцюх, Юрій Кордуба, Ірина Друцько, Олекса Олійник, Нестор Учера, відділ 240 УНСоюзу, Максим Задойний, Андрій Запаранюк; по $5: Іван Ставничий, М. Сикета.
Лорейн: По $10: Володимир Гриньків, Володимир Мисів, Юрко Пастернак, Микола Пастернак, Степан Щепльовський.
Толідо: Михайло Чорний $10 (1952).
Янґставн: Констант. Горбачевський $10 (1952 р.).
ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Аллентавн: Іван Худий $10.
Честер: Петро Гладиш $10.
Гейзлетон: о. Ярослав Пасічинський $10 (1952 р.).
Люсерна: Михайло Сільчак $5.
МекКіс Ракс: Н. Лехіцький $5.
Моррставн: Дмитро Горуцко $5.
Паолі: Г. Кузьмінський $10.
Фініксвіл: А. Івасів $12.
Филаделфія: Союз українців-католиків „Провидіння" $100; д-р Ярослав Бернадин і Яр. Дерзко $25; по $10: Юрій Артимишин, Семен Барабах, Осип Білинський, Ярослав Бойчук, Мирослава Бойчук, Яків Чекета, Степан Давид, „Дністер" (від. 430 УНС), Роман Гайдук, Маріян Капій, Василь Колінко, Михайло Ковальчук, Волод. Мацьків, Михайло Мадай, Волод. Масвський, Богдан Макух, д-р Ілля Макух, Степан Макух, Волод. Михалус, Маркіян Недільський, Лука Несторович, Любомир і Юстина Огоновські, Павло Ольховий, Андрій Озарків (1952), Богдан і Евдокія Онуферко, Михайло Осташ, Волод. і Звенислава Романів, Зенон Рубчак, Волод. і Софія Рудавські, Степан Самуляк, Іван і Олександра Санюта, Оксана Сімович, Іван і Юлія Сось, Микола Станько, Юліян Сухар, Лев Шумський, Катерина Вушко, Євген і Євгенія Винярські; по $5: Осип Вакай, Волод. Чепіль, Микола Гуд, Богдан Казанівський, Іван Козоріз, Микола Мартинюк, Мирослав Мельник, Осип Осташ, Анна Сушків, Михайло Тершаковець.
Пітсбурґ: Петро Заверуха $10.
Ле Пейсвил: Микола Міхніч $10.
Скрентон: Теодор Миник $20 (замість святочних різдв. побажань).
Вайт Гейвен: Дмитро Гавелій $10.
Вілкс-Бері: Галина Ґреньків $20 (1951 і 1952 рр.).
РОВД АЙЛЕНД:
Вунсакет: По $10: о. Йосиф Галяш, Іван Кокольський.
САВТ ДАКОТА:
Єиктон: Юрій Коритко $11.
ВИСКАНЗИН:
Джефферсон: І. Швець $1 (коляда).

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна!

● РОЗШУКИ ●

ВАСИЛЯ ВАТАМАНЮКА просимо негайно зголоситись листом до канцелярії ЗУАДК у дуже важливій справі. Хто знав би його адресу — (Василь Ватаманюк, який з жінкою і дитиною прибув до ЗДА кораблем „Дженерал Ґерсі", що причалив до порту в Ню Йорку 18. жовтня 1951 р.) просимо її негайно подати на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P.O. BOX 1661, Philadelphia 5, Pa.
U. S. A.

ТЕОДОР САКОВСЬКИЙ син Гриця, ПОШУКУЄ своїх стрийків — **ПЕТРА БАСЬНЯКА і ІВАНА ФИЦИКА** зі села Чорнолісці, пов. Товмач. Виїхали до Америки перед першою світовою війною. Голоситися на адресу:

THEODOR SAKOWSKYJ
205 Berkeley St., Toronto, Ont., Canada

ПОШУКУЮ ПАРУ СТАРШИХ ЛЮДЕЙ
без дітей, на малу курячу фарму. 3 милі від Highstown, N. J. Праця постійна. Звертатися: на адресу:
M. TRISTAN, 31 Acres Drive, Hamilton Square, N. J., Phone: 5-5382, Trenton

Успіх українських спортовців

Ню Йорк. — Футбольна команда Українського Спортового Клюбу, Ню Йорк, виграла вже п'яті з черги змагання за Чашу Аматорів Америки. Вислід її останніх змагань проти польського клюбу „Варшава" 9:3 обіцює продовження цього переможного походу українців за лаври першуна ЗДА у футболі. Наступні змагання, що відбудуться вже цеї неділі, 10. лютого, із Литовським С.К. вирішать, чи УСК-ові припаде честь брати участь у дальших грах за Чашу, вже як одинокому представникові північно-східних стейтів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЕМБРИДЖ, Па. — Братство св. о. Николая, від. 276, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 10. лютого, о год. 1:30 пополудні. Проситься всіх членів прибути на час і привести своїх знакомих яких радо впишемо до Братства.
М. Шибінський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від 36, повідомляє, що мітинґ відбудеться в неділю 10. лютого в годині 4:30 пополудні, в церковній галі. Проситься всіх члениць прийти на означений час і привести нових члениць до Сестр. і У.Н.Союзу. — Ю. Лиса, предс., Х. Вялецька, кас., С. Гунька, секр.

ШІКАГО ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Стефана, від. 221, відбудуться в неділю, 10. лютого, в год. 12:30 пополудні, в Домі Від. УНСоюзу, 841 N. Western Ave. На зборах буде вирішена і полагоджена одна справа, яка виринула на річних зборах. Приявність всіх членів і члениць на цих зборах є конечно пожадана. — Просимо цих членів, котрі залягають з вкладками, прийти та їх вирівнати. — Ф. Васильовський, пред., Д. Максимюк, кас., Т. Шпікула.

ФРАНКФОРД, Па. — Тов. ім Д. Вітовського, від. 268 повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. лютого в домі Укр. Горожан на Вакелін вул., в год 7:30 ввечорі. Проситься вирівняти вкладки, а головно річні і пів-річні. На річних зборах вибарно такий уряд: М. Шанайда, предс., Т. Бернадський, кас., Т. Родинський, секр. Адреса секр.: Theodore Radynsky, 5264, Jackson St.

ОЗОНЕ ПАРК, Н. Й. — Т-во „Вільна Україна", від. 200 повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. лютого, в год. 8:00 ввечорі, в Укр. Клюбовій Ґалі, 9120, 95 Аве. Присутність усіх членів конечна, бо є важні справи до рішення. Уряд на 1952 рік: В.Валук, предс., М. Савка, заст., Е. Паращук, кас., В. Цісик, заст., В. Борґуль, секр., О. Коцопій, заст. Контроля Книг: Й. Паращук, П. Федак і К. Концур. Надзирателі хворих: Я. Мороз, Л. Балук. Тростіси: Я. Жатковський і М. Ворона. — Порядчик зборів К. Концур. Збори відбуваються в другу суботу по першім. Адреса секретаря: В. Борґуль, 9523, 93rd Street, Ozone Park 16, N. Y., Phone: Virginia 7-3887-W.

ЧАСОПИС „СВОБОДА": ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ

ПОШИРЮЙТЕ „СВОБОДУ"

ТАРЗАН, ч. 2773. Вдячність Тіри.

AT THE SOUND OF WEIRD CHATTERING, CHIRAM LOOKED UP. "THE APES!" HE CRIED. "RUN, LARSON! RUN FOR YOUR LIFE!"

MEANWHILE, TARZAN AND D'ARNOT, BROUGHT TO TIRA'S APARTMENT BY HER GUARDS, WERE CLOSELY QUESTIONED BY HER.

"SUTEN, THE KING," TIRA SAID, "MEANS TO KILL YE ALL. I CAN HELP YE ESCAPE --- UNDER ONE CONDITION."

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

„Я тобі зобов'язана, Тарзане" — радувалася Тіра. — „За короткий час я буду мати верховну владу в Ашра, а тоді ви будете вільні. Тим часом вертайтеся до своєї кімнати".

„Ще не зараз!" — перебив Тарзан. — „Наперед скажи мені, де арештовані дві жінки з нашого товариства".

„Оцей коридор" — показала лагідно Тіра — „веде до горішнього коридору. Ти найдеш свої жінки за першими дверми".